॥ ३९ ॥ एवंगतेईहगाचरणवित्विय ॥ ४० ॥ ४१ ॥ क्षीववत्त्वोक्तस्यवरस्ययुद्धादन्यदितित्वेनैवसंकोचनात्कात्त्वत् भृतःपोषितः युद्धाव्यातिभद्धात् ॥ ४२ ॥ साम्रंसाहाय्यं ॥ ४४ ॥ श्रेयः श्रेयः श्रितोहंपुत्रयुध्यस्वजयमाप्त्रहिपांडव ॥ यत्तेभिलिषतंचान्यत्तद्वाप्तृहिसंयुगे ॥ ३९ ॥ व्रियतांचवरःपार्थिकमस्मत्तोऽभिकांक्षसि ॥ एवंगतेमहाराजनतवा स्तिपराजयः॥ ४० ॥ अर्थस्यपुरुषोदासोदासस्त्वर्थौनकस्यचित् ॥ इतिसत्यंमहाराजबद्धोरम्यर्थेनकौरवैः॥ ४१ ॥ अतस्त्वांक्षीववद्दाव्यंववीमिकुरुनंद्न ॥ १४ तोऽस्म्यर्थेनकौरव्ययुद्धादन्यात्किमिन्छस्तातंवरः ॥ यधिष्ठिरउवाच मंत्रयस्यमहावाहोहितैषीममनित्यशः ॥ यध्यस्वकौरवस्यार्थेममैषसततंवरः ॥ ॥ ४३ ॥ भीष्मउवाच राजन्किमत्रसात्धंतेकरोमिकरुनंदन ॥ कामंयोत्स्येपरस्यार्थेबहियत्तेविवक्षितं॥ ४० ॥ यधिष्ठिरउवाच कथंजयेयंगंगामे ॥ ४३॥ भीष्मउवाच राजन्किमत्रसात्धंतेकरोमिकुरुनंदन॥कामंयोत्स्येपरस्यार्थेबृहियत्तेविविक्षितं॥४४॥ युधिष्ठिरउवाच कथंजयेयंसंग्रामे भवंतमपराजितं ॥ एतन्मेमंत्रयहितंयदिश्रेयःप्रपश्यसि ॥ ४५॥ भीष्मउवाच नैनंपश्यामिकौतिययोमांयुध्यंतमाहवे ॥ विजयेतपुमान्कश्चित्साक्षाद पिश्तकतुः॥४६॥ युधिष्ठिरउवाच हंतपृच्छामितस्मात्वांपितामहनमोस्तुते॥वधोपायंत्रवीहित्वमात्मनःसमरेपरैः॥४०॥ भीष्मउवाच नस्मतं तातपश्यामिसमरेयोजयेतमां॥नतावन्मृत्यकालोपिपुनरागमनंकुरु॥४८॥ संजयउवाच ततोयुधिष्ठिरोवाक्यंभीष्मस्यकुरुनंदन॥शिरसाप्रतिजग्रा हभूयस्तमभिवाद्यच॥ ४९॥ प्रायात्पुनर्महाबाहुराचार्यस्यरथंप्रति॥ पश्यतांसर्वसैन्यानांमध्येनञ्चात्रभिःसह॥ ५०॥ सद्रोणमभिवाद्याथरुत्वाचाभिप्रदक्षि णं॥ उवाचराजादुर्धर्षमात्मिनःश्रेयसंवचः॥५१॥ आमंत्रयेत्वांभगवन्योत्स्येविगतकत्मषः॥ कथंजयेरिपृन्सर्वाननुज्ञातस्वयाद्दिज॥ ५२॥ द्रोणउवाच यदिमांनाभिगच्छेथायुद्धायरुतनिश्चयः॥शपेयंत्वांमहाराजपराभावायसर्वशः॥५३॥ तद्युधिष्ठिरतुष्टोस्मिपूजितश्चत्वयानघ॥ अनुजानामियुध्यस्ववि जयंसमवाप्नुहि॥ ५४॥ करवाणिचतेकामंबूहित्वमभिकांक्षितं॥ एवंगतेमहाराजयुद्धादन्यिकिमिच्छसि॥ ५५॥अर्थस्यपुरुषोदासोदासस्वर्थानकस्यचि त्॥इतिसत्यंमहाराजबद्धोरम्यर्थेनकौरवैः॥५६॥ववीम्येतत्छीबवत्वांयुद्धाद्यत्विमिन्छसि॥योत्स्येहंकौरवस्यार्थेतवाशास्योजयोमया॥५०॥ युधि ष्ठिरउवाच जयमाशास्त्रमेब्रसन्मंत्रयस्वचमद्भितं॥युध्यस्वकौरवस्यार्थवरएषवतोमया॥५८॥

प्रपश्यसियदिवकुं योग्यमितिमन्यसेतर्हिवदेत्यर्थः ॥ ४५ ॥ ४६ ॥ ४७ ॥ तावत्संप्रति ॥ ४८ ॥ ४९ ॥ ५० ॥ आत्मिनःश्रेयसंस्वहितसाधनं ॥ ५१ ॥ अहंरिपून्कथंजयेतत्त्वंविगतकल्मषःसन्कथये विशेषः ॥ ५२ ॥ ५३ ॥ ५४ ॥ ५५ ॥ ५६ ॥ ५७ ॥ ५८ ॥